VAN GOGH MUSEUM

Welkom in het Van Gogh Museum

U bevindt zich in het museum met de grootste verzameling werken van Vincent van Gogh ter wereld: ruim 200 schilderijen, ongeveer 500 tekeningen en meer dan 700 brieven. Het museum beheert ook een grote collectie kunstwerken van andere 19de-eeuwse schilders en beeldhouwers. De vaste collectie vindt u in het hoofdgebouw. De tentoonstellingsvleugel aan het Museumplein biedt plaats aan een breed scala van actuele tentoonstellingen over 19de-eeuwse kunst.

Stedelijk Museum

Op de eerste verdieping is een ruime selectie van schilderijen van Van Gogh tentoongesteld in een chronologische volgorde. Deze presentatie geeft een goed overzicht van de ontwikkelingen in zijn werk. De tekeningen en brieven van de kunstenaar kunnen vanwege de lichtgevoeligheid helaas niet permanent geëxposeerd worden. Een selectie uit de collectie 19de eeuwse kunst is geëxposeerd op de begane

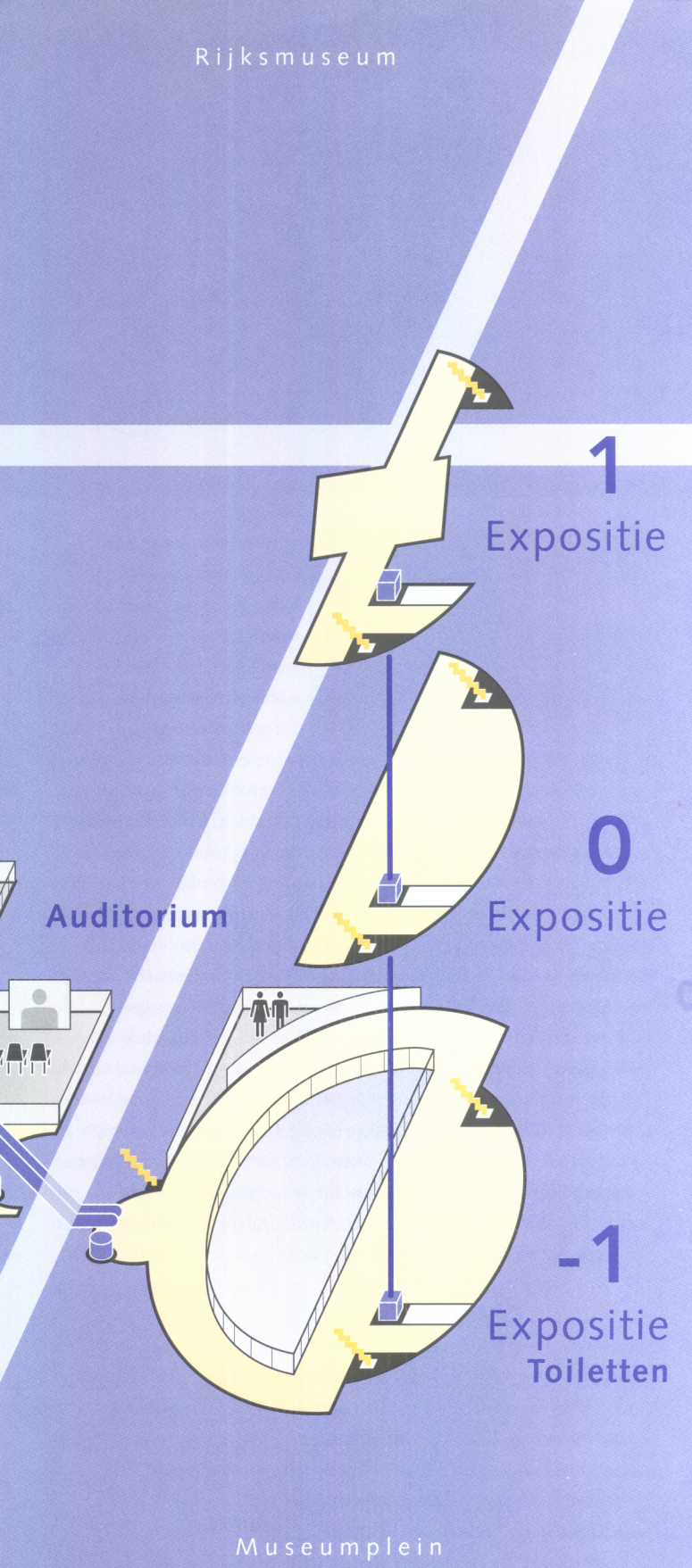

gevallen een relatie wordt gelegd met het werk van Van Gogh. Kunstwerken op papier vindt u met enige regelmaat in wisselende presentaties op de tweede etage. Daar is ook een 'open depot' ingericht en een studieruimte, waar u uw kennis over Van Gogh en de 19de eeuw kunt verdiepen. De plaats van tentoongestelde werken kan van tijd tot tijd variëren. Medewerkers van de informatiehalie kunnen u

Het Van Gogh Museum is gelegen aan het Museumplein; de ingang bevindt zich aan de Paulus Potterstraat 7. Het museum is bereikbaar met tram 2 en 5 vanaf het Centraal Station. Voor invaliden is het museum goed toegankelijk. Alle verdiepingen zijn per lift bereikbaar; rolstoelen en wandelwagens zijn gratis beschikbaar.

Postadres en telefoon

Postbus 75366, 1070 AJ Amsterdam
info 020 570 52 52
tel 020 570 52 00
fax 020 673 50 53

Open

dagelijks 10-18 uur
kassa dagelijks 10-17.30 uur
winkel dagelijks 10–17.45 uur
restaurant dagelijks 10-17.30 uur
bibliotheek Museumplein 4
ma t/m vr 10-12.45 en 13.30-17 uur

Toegang

volwassenen f 12,50 (E 5,67)
0 t/m 12 jaar gratis
13 t/m 17 jaar f 5 (E 2,27)
Museumjaarkaart gratis
Schoolgroepen gratis op weekdagen, mits vooraf schriftelijk aangevraagd.

Huisregels

Het is verboden de kunstwerken aan te raken. Het maken van foto's, films, video- en geluidsopnamen is niet toegestaan. Het is verplicht rugzakken en paraplu's af te geven bij de garderobe. Roken is nergens toegestaan.

Audiotour/Rondleidingen

In het museum is een individuele audiorondleiding te huur (f 8,50 E 3,86; kinderen, f 7,50 E 3,40). Groepsrondleidingen zijn mogelijk op afspraak. Telefonisch reserveren is noodzakelijk.

Studieruimte

Op de tweede etage van het museum bevindt zich een studieruimte. Hier kunt u meer informatie vinden over Van Gogh en 19de-eeuwse kunst, door middel van boeken en computers met toegang tot de website van het museum. Ook is er een educatieve presentatie waarin Van Goghs manier van werken met voorbeelden wordt toegelicht. Een wisselvitrine biedt plaats aan presentaties over uiteenlopende onderwerpen en het 'open depot' toont een ruime selectie kleinere werken uit de museumcollectie.

Geschiedenis van de collectie

Het Van Gogh Museum werd in 1973 geopend. Aanvankelijk exposeerde het museum vrijwel uitsluitend werken uit de collectie van de familie Van Gogh, bijeengebracht door Vincents jongere broer Theo, die kunsthandelaar en verzamelaar was. Tijdens zijn leven had Van Gogh een groot deel van zijn werk naar zijn broer gestuurd.
Theo verhandelde en verzamelde daarnaast ook werk van andere 19de-eeuwse schilders, zoals Paul Gauguin, Camille Pissarro en Adolphe Monticelli. Zijn weduwe, Johanna van Gogh-Bonger, hield een belangrijk deel van de collectie bijeen. Dankzij haar zoon Vincent Willem van Gogh kwam de verzameling, inmiddels ondergebracht in de Vincent van Gogh Stichting, uiteindelijk terecht in een speciaal voor dit doel ontworpen museumgebouw van de architect Gerrit Rietveld.
Deze collectie, door de Vincent van Gogh Stichting in permanent bruikleen gegeven aan het Van Gogh Museum, is in de loop der jaren uitgebreid met vele aankopen, bruiklenen en schenkingen.

Door een breed en gericht aankoopbeleid heeft het museum zich in de laatste jaren ontwikkeld tot een veelzijdig 'Museum van de 19de eeuw'. Er wordt werk verzameld uit diverse stromingen en richtingen, zoals het Realisme, het Impressionisme en het Symbolisme. Verder wordt er vaak werk gepresenteerd van kunstenaars die Van Gogh bewonderde: vooruitstrevende tijdgenoten zoals Paul Gauguin en Georges Seurat, maar ook traditionelere schilders als Ary Scheffer.

Vincent

Vincent van Gogh (1853–1890) is één van de beroemdste Nederlandse kunstenaars aller tijden. Hij is slechts 10 jaar als kunstenaar actief geweest: van 1880 tot aan zijn dood in 1890.

Door zijn werklust en enorme enthousiasme heeft hij in dat ene decennium een oeuvre geproduceerd waar menig langlevend kunstenaar jaloers op zou kunnen zijn: ruim 840 schilderijen en meer dan 1000 tekeningen van Van Gogh zijn bewaard gebleven en daarnaast nog een groot aantal aquarellen, litho's en briefschetsen.
Verder schreef Van Gogh honderden brieven aan zijn broer Theo en andere familieleden en vrienden. Voor Van Gogh waren deze brieven een belangrijk communicatiemiddel en een uitlaatklep voor zijn gevoelens; tegenwoordig vormen ze een waardevolle bron voor kunsthistorisch onderzoek. Veel van wat er nu bekend is over Van Goghs leven, zijn achtergrond, wat hij las, zag en dacht, is afkomstig uit zijn eigen 'biografie': zijn brieven.
De schilder was voornamelijk autodidact: met behulp van leerboeken, een aantal lessen op de academies van Brussel en Antwerpen, museumbezoek en wat adviezen van bevriende kunstenaars leerde hij zichzelf op een traditionele manier het vak. Zijn kennismaking met moderne stromingen in de Franse schilderkunst bracht hem tot nieuwe experimenten. In de loop der jaren ontwikkelde hij een heel eigen, unieke schilderstijl met expressieve verfstreken en heldere, felle kleuren, die veel kunstenaars van latere generaties heeft geïnspireerd en beïnvloed.
Na Van Goghs dood raakten velen gefascineerd door het werk van de kunstenaar, maar vooral ook door zijn dramatische levensloop: zijn ongelukkige liefdesleven, zijn veronderstelde gebrek aan erkenning, zijn ziekte en zijn zelfmoord.

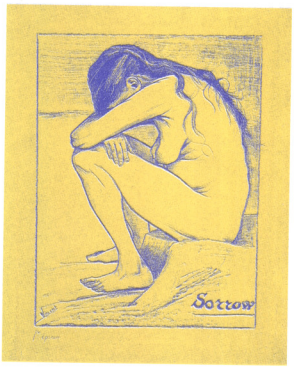

Nederland

In 1880 besloot Vincent van Gogh om kunstenaar te worden. Hij was toen 27 jaar oud en had al verschillende banen gehad, in de kunsthandel, als onderwijzer en als hulppredikant, maar zonder succes. Als beginnend kunstenaar oefende hij zichzelf in het landschap, het stadsgezicht en vooral in het tekenen naar model. Hij woonde achtereenvolgens in Brussel, in Etten (bij zijn ouders) en vanaf eind 1881 in Den Haag. Daar kreeg hij enkele lessen van Anton Mauve, zijn aangetrouwde neef. Zijn relatie met Sien Hoornik, een zwangere, ongetrouwde vrouw met een dochtertje, bracht hem echter in conflict met zijn ouders en met Mauve.
In september 1883 verbrak hij de relatie en vertrok hij naar Drenthe om daar landschappen en werkende boeren te schilderen. In deze dunbevolkte provincie in Noord-Nederland bleef Van Gogh nog geen drie maanden. Eenzaamheid en gebrek aan materialen en modellen

van Gogh

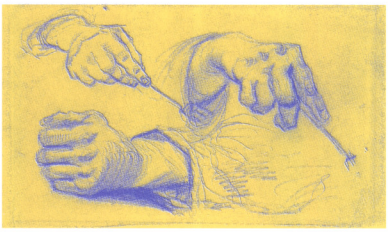

In Nuenen legde Van Gogh zich toe op het afbeelden van wevers achter hun weefgetouwen en boeren aan het werk. Net als zijn grote voorbeeld Jean-François Millet (1814–1875), wilde hij het leven weergeven van deze eenvoudige, hard werkende mensen. Ook legde hij landschappen in zijn omgeving vast in schilderijen en tekeningen in donkere, sombere kleuren. In de winter van 1884–1885 schilderde Van Gogh ruim 40 studies van koppen van boeren en boerinnen, waarin hij probeerde hun karakteristieke trekken goed te treffen. Deze reeks was een aanloop naar zijn eerste grote figuurstuk: *De aardappeleters* (april 1885). De kunstenaar wilde hiermee een heel realistisch 'boerenschilderij' maken, zonder de werkelijkheid te idealiseren. Om te bewijzen wat hij kon, koos hij een moeilijke compositie voor zijn figuurstuk. Terwijl hij op succes gehoopt had, bracht het werk hem echter vooral kritiek. Om zich nog meer te bekwamen in het figuurschilderen, vertrok Van Gogh eind 1885 naar Antwerpen, waar hij enkele maanden aan de Antwerpse academie studeerde. Door de brieven van zijn broer Theo – die al enkele jaren als kunsthandelaar in Parijs werkte – werd hij echter steeds nieuwsgieriger naar de laatste ontwikkelingen in de schilderkunst en na de winter reisde hij door naar de Franse hoofdstad.

Parijs

Van Goghs Parijse tijd werd gekenmerkt door studie, vernieuwing en experimenten. Vanaf de lente van 1886 woonde de schilder bij zijn broer, in de kunstenaarswijk Montmartre. Op het atelier van de Franse schilder Fernand Cormon maakte hij gedurende enkele maanden studies van gipsen beelden en tekeningen naar model. Daar ontmoette hij ook gelijkgestemde jonge kunstenaars zoals Paul Signac en Henri de Toulouse-Lautrec.

In de twee jaar die hij in Parijs doorbracht, schilderde Van Gogh maar liefst 27 zelfportretten. Omdat hij geen geld had voor modellen,

in vogelv

gebruikte hij zijn eigen gezicht voor experimenten met kleurgebruik en schildertechniek. Onder invloed van de neo-impressionistische schilderkunst bouwde hij in die tijd zijn schilderijen op uit kleine stipjes en streepjes in lichte, heldere kleuren.
Een belangrijke inspiratiebron waren ook Japanse houtsneden, die de kunstenaar zelf verzamelde. In een paar schilderijen heeft Van Gogh deze prenten daadwerkelijk gekopieerd; in andere werken is hun invloed zichtbaar in bijzondere composities, krachtige kleuren en sterke contouren.

Arles

Het drukke Parijse leven moe en op zoek naar warmte en rust, verhuisde Van Gogh in februari 1888 naar het Zuid-Franse stadje Arles. Daar liet hij zich inspireren door het landschap en licht van het zuiden en – net als in zijn Nederlandse tijd – door het leven op het land. Hij schilderde de bloeiende fruitbomen en de korenvelden net buiten de stad. Ook had hij nog steeds de ambitie een echte figuurschilder te worden en in Arles vond hij na enig zoeken mensen die voor een portret wilden poseren.

In het 'Gele huis', dat hij vanaf mei 1888 had gehuurd, wilde Van Gogh samen met zijn vriend Paul Gauguin en andere schilders een kunstenaarskolonie stichten. Om het huis te decoreren schilderde hij onder meer zijn beroemde stillevens met zonnebloemen. Na veel aandringen kwam Gauguin in oktober. Er ontstonden echter al snel conflicten en eind december vond het drama plaats waarbij Van Gogh zijn vriend met een mes bedreigde en daarna in een vlaag van woede een stukje van zijn eigen oor afsneed. De kunstenaar stortte geestelijk in en werd in het ziekenhuis van Arles opgenomen om te herstellen. Later bleek dat hij aan een bepaalde vorm van epilepsie leed.

Saint-Rémy

Na herhaalde aanvallen van zijn ziekte besloot Van Gogh in april 1889 zich te laten opnemen in een inrichting in Saint-Rémy, een stadje in de buurt van Arles. De arts die hem behandelde gaf hem toestemming om te blijven werken. Van Gogh tekende en schilderde de wereld die binnen handbereik lag: de gangen, kamers en bewoners van de inrichting, de tuin en het uitzicht uit zijn raam. Als zijn

lucht

levendige penseelstreken die beweging suggereren. De kleurstellingen waren over het algemeen wat zachter en minder fel dan in zijn schilderijen uit Arles.
Als hij zich niet goed genoeg voelde om buiten te werken, concentreerde Van Gogh zich op andere onderwerpen. Hij bestudeerde reproducties naar beroemde meesters als Millet, Rembrandt en Delacroix. Deze prenten kopieerde hij in zijn persoonlijke handschrift en met zijn eigen kleuren. Tussen de aanvallen van zijn ziekte door had hij heel productieve periodes, waarin meesterwerken als *Korenveld met maaier* en *Irissen* ontstonden.

Auvers-sur-Oise

Van Gogh wilde weg uit de inrichting en verlangde steeds sterker naar het noorden. In mei 1890 vestigde hij zich in Auvers-sur-Oise, een kunstenaarsdorp vlak bij Parijs. Daar nam hij contact op met dokter Gachet, een arts die zelf ook schilderde en kunst verzamelde. De twee mannen raakten bevriend. Gachet hielp Van Gogh als het nodig was met medisch advies en leerde hem etsen. Van Gogh, op zijn beurt, maakte diverse portretten van zijn excentrieke vriend en diens dochter.
Van Gogh was erg enthousiast over zijn nieuwe omgeving: '[...] werkelijk, het is buitengewoon mooi, het is het echte platteland, karakteristiek en schilderachtig', schreef hij in een brief aan Theo. Geïnspireerd door de wijngaarden, de oude huizen met strodaken en de korenvelden, maakte hij in korte tijd een groot aantal schilderijen en tekeningen, met als hoogtepunt een paar landschappen op een breed formaat zoals het *Korenveld met kraaien*.
Ondanks zijn productiviteit en de beginnende waardering voor zijn werk was Van Gogh tijdens zijn laatste weken in Auvers vaak erg neerslachtig. Theo, die met zijn salaris zijn eigen gezin, zijn broer en zijn moeder onderhield, overwoog ontslag te nemen bij zijn werk-

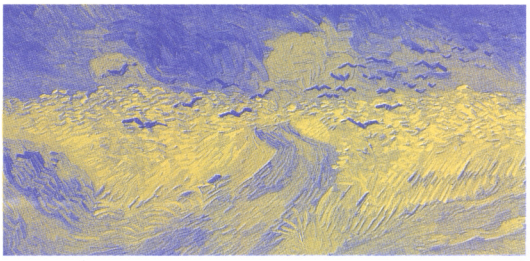

gever en voor zichzelf te beginnen. Vincent vreesde een onzekere toekomst voor hen allen en schreef aan Theo dat hij zich tot last voelde voor hem en zijn gezin.
Op 27 juli 1890 schoot Van Gogh zichzelf in de borst en twee dagen later stierf hij in bijzijn van zijn broer aan zijn verwondingen. Theo